

BÀI PHÁT BIỂU TRUYỀN CẢM HỨNG VỀ ĐỌC SÁCH

Bài phát biểu ngắn trên đài phát thanh của giáo sư Mỹ William Lyon Phelps đã truyền cảm hứng đọc sách cho người nghe và trở thành một trong những bài phát biểu truyền cảm hứng về đọc sách hay nhất. Gần 100 năm đã trôi qua, giá trị của bài phát biểu “Điều thú vị của sách” vẫn còn nguyên vẹn.

William Lyon Phelps (1865-1943) là một nhà giáo dục, nhà phê bình văn học và tác giả nổi tiếng người Mỹ. Ngày 6/4/1933, ông có bài phát biểu ngắn trên chương trình phát thanh. Bài phát biểu “Điều thú vị của sách” của ông sau đó đã trở nên nổi tiếng và thường xuyên được trích dẫn trong những phân tích về văn hóa đọc và khuyến đọc.

Ông mở đầu bài phát biểu bằng một lời khẳng định: “Thói quen đọc sách là một trong những nguồn tài nguyên lớn nhất của nhân loại”. Ông cho rằng sẽ rất thú vị khi bạn đọc những cuốn sách thuộc sở hữu của bạn thay vì sách mượn. Một cuốn sách được mượn giống như một người khách vào nhà, khi đó bạn phải chú ý giữ gìn, nâng niu rất cẩn thận, bạn không thể đánh dấu vào trang sách, bạn cũng không thể gập sách, bạn không thể sử dụng sách theo cách mà bạn muốn và cuối cùng, một ngày nào đó, bạn vẫn phải trả sách.

Khi bạn sở hữu sách thì sách là của bạn, vì vậy bạn đọc sách bằng sự thân mật, triu mến loại bỏ tính hình thức. Theo ông: Sách là để sử dụng, không phải để trưng bày; bạn không nên sở hữu cuốn sách mà bạn ngại đánh dấu, mở rộng hay úp sách. Vì một lẽ tất nhiên khi đọc cuốn sách, bạn hoàn toàn có quyền đánh dấu những đoạn, câu yêu thích trong sách, cách làm này giúp bạn dễ nhớ hơn những câu nói quan trọng, để tham khảo chúng một cách nhanh chóng. Điều này giống như việc bạn có niềm vui khi đi qua vùng đất cũ và nhớ lại khung cảnh trí tuệ và bản thân trước đó của chính bạn.

Ông khuyên các bạn trẻ nên bắt đầu sưu

tầm sách và tự thành lập một thư viện của riêng mình ngay từ khi còn trẻ. Người ta nên có giá sách của riêng mình và không nên lấp cửa, lấp kính hoặc có khóa, những cuốn sách phải được tự do và dễ dàng mở bằng tay cũng như xem bằng mắt. Phelps cho rằng cách trang trí tường nhà đẹp nhất chính là trang trí bằng sách, vì bản thân sách đa dạng về màu sắc, kích cỡ và hình thức hơn bất kỳ loại giấy dán tường nào. Sách hấp dẫn cả về thiết kế, hơn nữa, mỗi cuốn sách đều có lợi thế hàng đầu là những cá tính riêng biệt, vì vậy, hãy hình dung khi bạn ngồi một mình trong thư viện cá nhân, giống như được vây quanh bởi những người bạn thân thiết, bạn có thể trò chuyện với Socrates hoặc Shakespeare, Carlyle hoặc Dumas, Dickens hoặc Shaw, Barrie hoặc Galsworthy.

Trong bài phát biểu 598 từ, Phelps đã nêu bật giá trị tinh thần mà những cuốn sách mang lại và kiến thức rộng lớn được lưu trữ trong sách. Ông cho rằng: “Sách là của dân, do dân, vì dân. Văn học là phần bất tử của lịch sử; nó là phần tốt nhất và bền vững nhất của nhân cách”.

Trong giai đoạn hiện nay, trước sự tác động mạnh mẽ của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư (4.0), sự phát triển của khoa học công nghệ, của internet, các mạng xã hội (facebook, instagram, youtube, ticktok,...) đã và đang ảnh hưởng rất lớn (cả tích cực và tiêu cực) đến mọi hoạt động và sinh hoạt của con người, nhất là giới trẻ, trong đó, văn hóa đọc đang bị lấn át bởi sự lười cuốn của việc sử dụng mạng internet và các phương tiện nghe, nhìn, vì vậy cần sự chung tay vào cuộc của tất cả các bộ, ngành, các địa phương, đặc biệt ngành thư viện phải đẩy mạnh tuyên truyền, phát triển văn hóa đọc trong cộng đồng nhằm chấn hưng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam, đáp ứng yêu cầu phát triển nhanh và bền vững đất nước.

HT (Nguồn: Vụ Thư viện)